

Sekundærlitteratur

Sekundærlitteratur er den litteratur, som ikke er dit primære analyseobjekt (= din primærlitteratur).

Sekundærlitteratur er typisk videnskabelige bøger og artikler, lærebøger, interviews og lignende. Sekundærlitteraturen kan beskrive dit emne, din teori, din metode, dine modeller eller give dig konkrete informationer.

Hav et formål med din sekundærlitteratur!

Det vigtigste ved din brug af sekundærlitteratur er, at du har en *hensigt* med at inddrage den – at den tjener et formål i opgaven. Fx at den udgør din teori eller din metode, at den underbygger dine argumenter, eller at den modsiger dem.

Du skal ikke inddrage sekundærlitteratur, hvis du ikke har nogen begrundelse for at bruge den. Eller hvis din egentlige grund er, at du skal fylde litteraturlisten ud, eller fordi din underviser har krævet det.

Den mest typiske problem ved studerendes brug af sekundærlitteratur er, at det slet ikke omtales, hvorfor den optræder i opgaven. I stedet kommer den ind fra højre og fylder, uden at læseren ved, hvad den skal gøre godt for.

Problemformuleringen skal styre sekundærlitteraturen

Tænk på, at det er problemformuleringen, der skal styre din opgave, ikke sekundærlitteraturen. Så er det nemlig meget nemmere at kvalificere din sekundærlitteratur – at sige hvorfor du bruger den – og at udvælge den.

Hvis du fx vil påvise, at J.M. Coetzees roman *Disgrace* bruger en upålidelig fortæller, kan du udvælge den sekundærlitteratur om Coetzee, som handler om dette, og bruge den til at underbygge din argumentation, frem for bare at referere en lang række sekundærlitteratur om forfatteren.

Hvordan fremstilles sekundærlitteraturen?

Enhver sekundært tekst skal (Stray Jørgensen og Rienecker p. 185):

- **introduceres** (hvad hedder teksten, hvilken sammenhæng optræder den i, hvem er forfatteren?)
- **kvalificeres** (hvorfor bruges denne tekst?)
- **gengives** (enten med citat, parafrase eller referat)
- **vurderes** (hvilken værdi har denne tekst for opgavens problembehandling?)

Hvor i opgaven du skal gøre dette, afhænger af fagtradition og kildens vægt.

Er der tale om en væsentlig teoretisk tekst eller lignende, introducerer du den typisk i opgavens indledning og skriver et selvstændigt afsnit om den i begyndelsen af opgaven.

Du kan dog også vælge at gengive den undervejs i opgaven. Det gør man under alle omstændigheder med mindre væsentlig sekundærlitteratur, som inddrages på et specifikt punkt i opgavens argumentation.

Citat, parafrase eller referat?

Du skal kun bruge citater, når den præcise formulering er vigtig. Det kan fx være en definition eller i et tvivlsspørgsmål mellem flere teorier/tolkninger.

Ellers skal du vælge referat (dvs. kortfattet gengivelse af hovedpunkter) eller parafrase (mere omfattende gengivelse af argumentationen).

Referatet bruges typisk til den generelle introduktion af teksten. Parafrasen bruges, når du arbejder med enkelte afsnit eller passager.

Eksempel på referat:

"Jørgen Dines Johansen opstiller i artiklen "Litterær vurdering" (1984) et systematisk overblik over de kriterier, man vurderer skønlitteratur ud fra. Han benytter sig både af tekst-interne og -eksterne kriterier, og en gennemgående pointe i artiklen er, at begge former for kriterier må tages i betragtning, når en tekst skal vurderes."

Eksempel på parafrase:

"I indledningen til artiklen "Litterær vurdering" (1984) gør Jørgen Dines Johansen rede for sit tekstbegreb. Dette bygger han på dels kommunikationsmodellen (afsender-tekst-modtager), dels på den tegnteoretiske model (objekt-tekst-interpretant) . Ved en kombination af disse to modeller fremkommer en frembenet figur, som Dines Johansen benytter til at beskrive arten af kriterier med. Forholdet mellem teksten og interpretanten udstikker således det, Dines Johansen kalder de "strukturelle kriterier". Forholdet mellem"

"Indbygget parafrase"

Du kan også bruge påstande, data m.m. fra din sekundærlitteratur uden på forhånd at gøre opmærksom

på dette, og så dokumentere påstanden, datamaterialet m.m. ved en henvisning til din sekundærttekst. Det bruges typisk, når du parafraserer en udbredt, men dog ikke indlysende påstand. Dette kunne man kalde en "indbygget parafrase".

Eksempel på indbygget parafrase:

"Min analyse viser altså, at den alvidende tredjepersonsfortæller spiller en afgørende rolle i Katrine Marie Guldagers *En plads i historien*. Dette er særligt interessant i lyset af, at de fleste yngre danske prosaister benytter sig af relativt begrænsede jegfortællere (Bruun Zangenberg, 2006)."

Litteratur /læs mere:

Stray Jørgensen og Rienecker: *Den gode opgave*, Samfundslitteratur, 2002, pp. 180-197 (kap 8)

Læs også vores handout om citatteknik!